

QUICKSCAN NATUURWETGEVING

Ontwikkeling zonnepark locatie Zuidvelde

Astronergy

10 MEI 2021

Contactpersoon

Junior Ecologisch Adviseur

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 220
3800 AE Amersfoort
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Leeswijzer	5
2	PLANGEBIED EN ONTWIKKELING	6
2.1	Beschrijving plangebied	6
2.2	Ontwikkeling	7
3	WET NATUURBESCHERMING	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Gebiedsbescherming	8
3.2.1	Methode	8
3.2.2	Ligging	8
3.2.3	Effectbeschrijving- en beoordeling	9
3.2.4	Conclusie gebiedsbescherming	10
3.3	Soortbescherming	10
3.3.1	Methode	10
3.3.2	Resultaten	11
3.3.3	Effectbeschrijving- en beoordeling	12
3.3.4	Toetsing	13
3.3.4.1	Beschermingscategorie relevante soortgroepen	13
3.3.4.2	Overtreding verbodsbepalingen	13
3.3.5	Conclusie, mitigerende maatregelen en zorgplicht	13
3.3.5.1	Mitigerende maatregelen	14
3.3.5.2	Zorgplicht	14
4	NATUURBEHEERPLAN 2021	15
4.1	Methode	15
4.2	Ligging	15
4.3	Effecten	15
4.4	Conclusie	16

5	CONCLUSIE EN VERVOLGSTAPPEN	17
6	BRONNEN	18
COLOFON		26

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Astronergy is voornemens om op twee percelen en een deel van een derde perceel ten zuiden van de Zuidveldigerweg en het terrein van Bosma Zuidvelde V.O.F. tussen de dorpen Norg, Peest en Zuidvelde in de gemeente Noordenveld in de Provincie Drenthe te ontwikkelen tot zonnepark.

Door de voorgenomen ingrepen is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming. Daarnaast vindt er mogelijk effecten plaats op het in het noorden aangrenzend Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). Tot slot ligt op circa 1,5 kilometer ten noordwesten van het plangebied het Natura 2000-gebied Norgerholt en op circa 3 kilometer ten zuidwesten van het plangebied het Natura 2000-gebied Fochteloërveen.

In 2018 is door Arcadis een quickscan uitgevoerd in het betreffende plangebied¹. Gezien deze quickscan inmiddels bijna drie jaar oud is heeft Astronergy heeft Arcadis gevraagd om de quickscan te vernieuwen en eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden en benodigde vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb) in beeld te brengen.

1.2 Leeswijzer

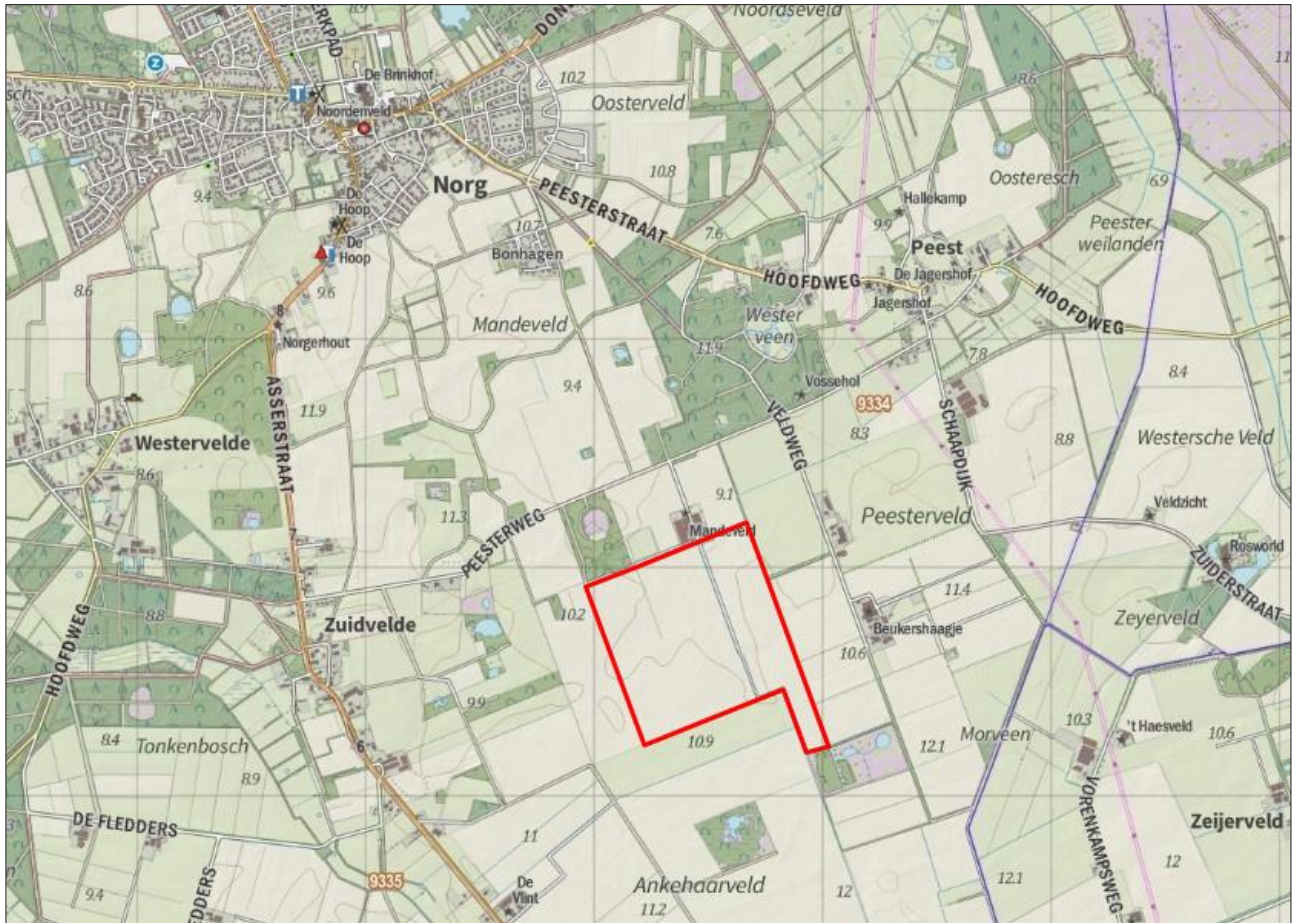
In het volgende hoofdstuk is het plangebied en de voorgenomen ingreep nader beschreven. In hoofdstuk 3 komt het aspect soort- en gebiedsbescherming van de Wnb aan bod en in hoofdstuk 4 het aspect Natuurnetwerk Nederland. Hoofdstuk 5 behandelt achtereenvolgens de conclusie en te nemen vervolgstappen in het kader van natuurwetgeving. In bijlage A is het wettelijk kader van de Wnb met betrekking tot gebieden- en soortenbescherming opgenomen en bijlage B is het wettelijk kader omtrent NNN

¹ Arcadis (2018). Quickscan natuurwetgeving, ontwikkeling zonnepark locatie Zuidvelde. Ref: D10023505

2 PLANGEBIED EN ONTWIKKELING

2.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit twee percelen en een deel van een derde perceel ten zuiden van de Zuidveldigerweg en het terrein van Bosma Zuidvelde V.O.F. tussen de dorpen Norg, Peest en Zuidvelde in de gemeente Noordenveld in de Provincie Drenthe (zie Figuur 1).

Figuur 1: Topografische weergave van het plangebied (rode contour) ten opzichte van de verre omgeving.

Het plangebied bestaat uit een terrein van in totaal circa 59 hectare die door de jaren heen variërend zijn gebruikt als intensief beheerde graslanden en voor verbouwing van gewas (zie Figuur 2).

In het oosten en westen bevinden zich percelen met vergelijkbare agrarische gebruiksfuncties. De percelen zijn begrensd door drooggevalen watergangen. Ten noordwesten ligt naast een vierkant paardenweitje een bosperceel met centraal hierin een rond stuk met hoogveen (waarschijnlijk een oude pingo ruïne) en een beweide grasland. Tevens ligt aangrenzend in het noorden het land- en tuinbouw bedrijf Bosma Zuidvelde V.O.F.. Direct ten zuiden van het plangebied ligt een agrarisch perceel wat ten tijde van het veldbezoek bestond uit oud maisveld. In het verlengde van het (langgerekte) oostelijke perceel ligt achter een diepe geul een omheind terrein. Voor zover zichtbaar uit luchtfoto's bestaat dit terrein uit twee waterpartijen omzoomd met (dop)heide en een dennenopstand.

Figuur 2: Luchtfoto van het plangebied (rode contour) ten opzichte van de naaste omgeving.

2.2 Ontwikkeling

Voor zover bekend omvatten de werkzaamheden het geschikt maken van het terrein voor de plaatsing van een zonnepark en de inrichting hiervan met panelen op een metalen constructie. Daarnaast worden er ook diverse transformatorstations geplaatst en komt er een hek rondom het terrein.

De exacte inrichting en ontwerp is op dit moment nog onbekend. Binnen het huidige plan wordt echter wel rekening gehouden met de aanwezige en omliggende natuurwaarden zodat de inrichting van het gebied als zonnepark een positieve bijdrage levert aan de aanwezige en omliggende natuurlijke waarden.

De planning van de werkzaamheden staat nog niet vast. Daarom is in de deze quickscan uitgegaan van een jaarronde planning.

3 WET NATUURBESCHERMING

3.1 Inleiding

Onder de Wet natuurbescherming valt de bescherming van Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2 Wnb) en beschermde soorten (hoofdstuk 3 Wnb). In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de Natura 2000-gebieden in § 3.2 en vervolgens op de soortbescherming in § 3.3. Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 Methode

Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en daarnaast de aard van de ingreep, is aan de hand van een bureaustudie en tijdens het veldbezoek bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

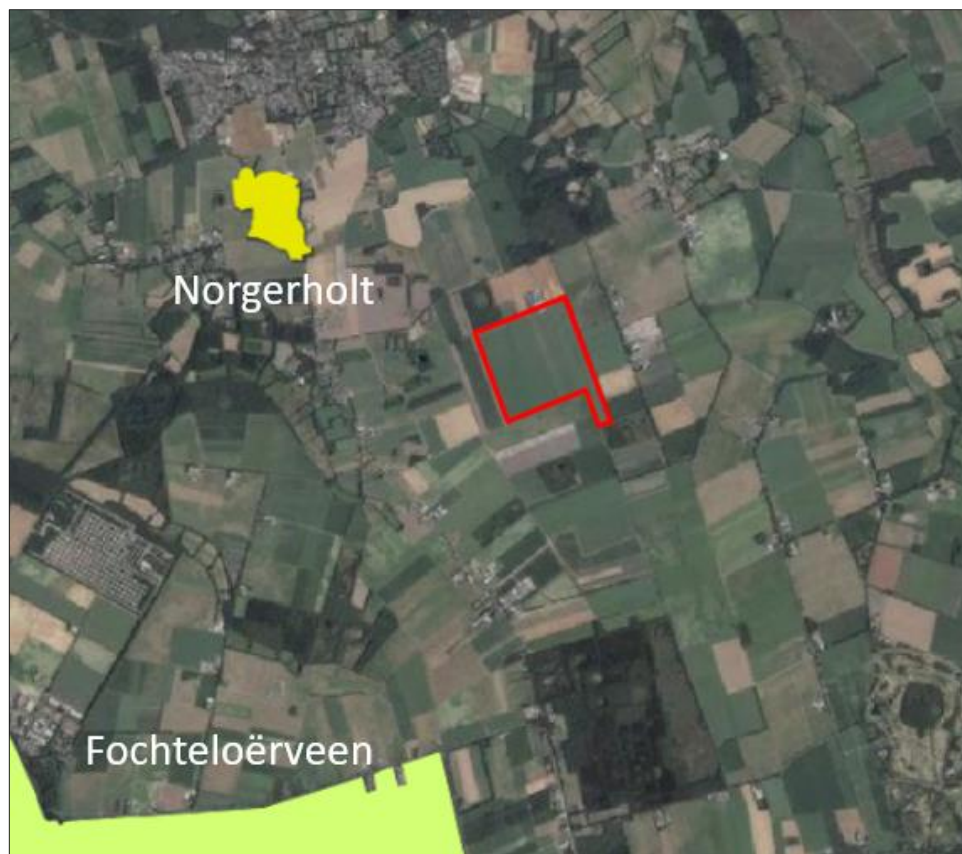
Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals gegevens uit Synbiosys, het beheerplan van het Norgerholt (Provincie Drenthe, 2016) en het beheerplan van het Fochteloërveen.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 16 december door [REDACTED], ecoloog van Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren zonnig, windkracht 2 en circa 10°C.

3.2.2 Ligging

Het plangebied ligt circa 1,5 kilometer ten zuidwesten van het Natura 2000-gebied Norgerholt en op circa 3 kilometer ten noordoosten van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen (zie Figuur 3).

Hierdoor is het noodzakelijk om te kijken of de werkzaamheden mogelijk nadelige effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied.

Figuur 3: Ligging plangebied (rode contour) ten opzicht van de Natura 2000-gebieden Norgerholt en Fochteloërveen.

3.2.3 Effectbeschrijving- en beoordeling

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot effecten in de aanlegfase en in de gebruiksfase op de aangewezen instandhoudingsdoelstellingen.

Er is geen sprake van ruimtebeslag in beide Natura 2000-gebieden.

Voor het Natura 2000-gebied Norgerholt zijn enkel habitattypen aangewezen (zie Tabel 1) welke niet gevoelig zijn voor een eventuele toename in visuele verstoring en geluid tijdens de werkzaamheden. Daarnaast bevindt het plangebied zich op een dusdanige afstand (circa 1,5 kilometer) dat een toename van visuele verstoring en geluid niet reikt tot het Natura 2000-gebied.

Voor het Natura-2000 gebied Fochteloërveen zijn naast habitattypen ook een habitatsoort en (niet-) broedvogels aangewezen (zie Tabel 2). Echter, ook hier geldt dat het plangebied zich op een dusdanige afstand (circa 3 kilometer) dat een toename van visuele verstoring en geluid niet reikt tot het Natura 2000-gebied. Het plangebied heeft daarnaast met het huidige gebruik als agrarisch gebied geen functie voor aangewezen habitatsoorten.

Het Natura 2000-gebied Fochteloërveen is aangewezen als winterrustgebied voor enkele niet-broedvogels welke het veengebied gebruiken als slaappleaats. Deze soorten foerageren ook op omliggende agrarische percelen buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied. De voorgenomen ontwikkeling leidt mogelijk tot het verlies van geschikt foerageergebied voor bovengenoemde soorten. Uit waarnemingen vanuit de NDFF blijkt dat de toendrarietgans afgelopen drie jaar alleen de toendrarietgans het plangebied en directe omgeving heeft gebruikt als foerageergebied. De toendrarietgans heeft een foerageergebied van circa 30 kilometer van de slaappleaats en heeft een gunstige staat van instandhouding. Gezien de ligging in zeer intensief beheerde agrarische omgeving en de beperkte omvang van het plangebied binnen het foerageergebied van de toendrarietgans wordt verwacht dat de realisatie van het zonnepark niet leidt tot een significante afname van foerageergebied. Dit moet blijken uit huidige lopend onderzoek.

De werkzaamheden worden uitgevoerd met machines met een verbrandingsmotor voor bouw en aanvoer van materieel. Tijdens de aanlegfase zal hierdoor sprake zijn van een tijdelijke additionele depositie van stikstof. Gezien de schaal van de ontwikkelingen (47 hectare), de afstand tot beide Natura 2000-gebieden en de in beiden aanwezige stikstof gevoelige habitattypen zijn effecten als gevolg van stikstofdepositie tijdens de aanlegfase niet op voorhand uit te sluiten.

In de gebruiksfase is de verwachting dat de atmosferische depositie lager zal zijn dan nu het geval is doordat het projectgebied wordt omgezet van intensief beheerd agrarische grond naar een zonnepark waar binnen het ontwerp ruimte wordt gemaakt voor natuurlijke waarden.

In Tabel 1 en Tabel 2 is per kwalificerende natuurwaarde uitgewerkt of er sprake is van een negatief effect. Dit is gecombineerd met de aanwezigheid van natuurwaarden, omdat de aanwezigheid (en of het projectgebied een functie heeft) bepalend is voor het optreden van effecten.

Tabel 1: Overzicht van de aanwezigheid van en effectbeschrijving op kwalificerende natuurwaarden van het Natura 2000-gebied Norgerholt. Informatie is afkomstig uit het meest actuele beheerplan (Provincie Drenthe, 2016a).

Code	Instandhouding- doelstelling	Effectbeschrijving
Habitattypen		
H9120	Beuken-eikenbossen met hultst	Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Ruimtebeslag en effecten als gevolg van visuele verstoring en geluid zijn uitgesloten.
H91D0	Hoogveenbossen	
		Effecten als gevolg van de tijdelijke additionele depositie van stikstof tijdens de aanlegfase zijn niet op voorhand uit te sluiten.

Tabel 2: Overzicht van de aanwezigheid van en effectbeschrijving op kwalificerende natuurwaarden van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen. Informatie is afkomstig uit het meest actuele beheerplan (Provincie Drenthe, 2016b).

Code	Instandhouding- doelstelling	Effectbeschrijving
Habitattypen		
H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natura 2000- gebied. Ruimtebeslag en effecten als gevolg van visuele verstoring en geluid zijn uitgesloten.
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	
H4030	Droge Heiden	Effecten als gevolg van de tijdelijke additionele depositie van stikstof tijdens de aanlegfase zijn niet op voorhand uit te sluiten.
H7110A	Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)	
H7120	Herstellende hoogvenen	
Habitatsoorten		
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natura 2000- gebied. Ruimtebeslag en effecten als gevolg van visuele verstoring en geluid zijn op basis van de afstand tot het gebied uitgesloten.
Broedvogelsoorten		
A008	Geoorde fuut	Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natura 2000- gebied. Ruimtebeslag en effecten als gevolg van visuele verstoring en geluid zijn op basis van de afstand tot het gebied uitgesloten.
A119	Porseleinhoen	
A275	Paapje	
A276	Roodborsttapuit	
Niet-broedvogelsoorten		
A037	Kleine zwaan	Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natura 2000- gebied. Ruimtebeslag en effecten als gevolg van visuele verstoring en geluid zijn op basis van de afstand tot het gebied uitgesloten.
A038	Wilde zwaan	
A039	Toendrarietgans	
A041	Kolgans	Gezien de ligging in zeer intensief beheerde agrarische omgeving en de beperkte omvang van het plangebied binnen het foerageergebied van de toendrarietgans kan gesteld worden dat de realisatie van het zonnepark niet leidt tot een significante afname van foerageergebied.
A052	Wintertaling	
A056	Slobeend	

3.2.4 Conclusie gebiedsbescherming

Er is geen sprake van ruimtebeslag op het Natura 2000-gebied Norgerholt of het Natura 2000-gebied Fochteloërveen. Het projectgebied bevindt zich daarnaast op dusdanige afstand van beide gebieden dat een tijdelijke toename in visuele verstoring en geluid in de aanlegfase niet reikt tot de Natura 2000-gebieden.

De additionele depositie van stikstof tijdens de aanlegfase is tijdelijk, maar effecten kunnen met het oog op de schaal van de werkzaamheden, de afstand tot de Natura 2000-gebieden en de aanwezige stikstof gevoelige habitattypen niet op voorhand worden uitgesloten. Een nadere AERIUS-berekening dient uitgevoerd te worden om te bepalen hoe hoog deze depositie is en of er sprake is van een vergunningplicht.

Ná de ontwikkeling van het gebied wordt verwacht dat de atmosferische depositie lager zal zijn doordat het gebied wordt omgezet van intensief beheerd agrarische grond tot een zonnepark met een natuurlijke inrichting.

3.3 Soortbescherming

3.3.1 Methode

Ten behoeve van deze Quicksan met betrekking tot de beschermde soorten is een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen vijf jaar als voldoende gegevens beschikbaar waren. Als dit niet het geval was is gebruik gemaakt van gegevens van de afgelopen 10 jaar.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 16 december door [REDACTED], ecooloog van Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren zonnig, windkracht 2 en circa 10°C. Het onderzoek bestond

uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten.

Tijdens het veldbezoek is hiertoe globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

3.3.2 Resultaten

Tabel 3 geeft een overzicht van de functie van het plangebied voor verschillende soortgroepen op basis van bureaustudie en veldonderzoek.

Tabel 3: Aanwezigheid en functie leefgebied beschermde soorten per soortgroep.

Soortgroep	Bureauonderzoek en veldbezoek	Conclusie
Planten	<p>Er zijn binnen het plangebied in de afgelopen 5 jaar geen waarnemingen bekend van beschermde planten (NDFF).</p> <p>Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte groeiplaatsen zoals blauwgrasland, heide, schraal zand of open water in het plangebied aangetroffen. Het plangebied wordt intensief beheerd (maaïen en ploegen) als agrarische grond waardoor er hoofdzakelijk akkerplanten (aardappels en mais), grasland en brandnetels en bramen in en rondom het plangebied groeien. Door de afwezigheid van geschikt habitat kan de aanwezigheid van beschermde plantensoorten worden uitgesloten.</p>	De aanwezigheid van beschermde planten is uitgesloten.
Broedvogels (nestplaats gedurende broedperiode beschermd)	<p>In de omgeving van het plangebied zijn recente waarnemingen bekend van soorten als kneu, winterkoning, veldleeuwerik en fitis (NDFF). Daarnaast zijn in het noordelijk gelegen bosperceel met de (waarschijnlijk) aanwezige pingo ruïne waarnemingen bekend van bossoorten als grote bonte specht, boompieper en grote lijster.</p> <p>Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving van de locatie algemeen voorkomende soorten van bosrijk en landelijk gebied waargenomen als grote houtduif, kraai en ekster. Met name het noordelijk gelegen bosperceel en paardenweitje en het zuidelijk gelegen omheinde terrein bieden veel nest- en rustplaatsen voor deze en andere soorten. Binnen het plangebied zijn op de open percelen geen akkervogels aangetroffen. Het plangebied is echter wel geschikt voor akkervogels als graspieper, scholekster, patrijs en Kievit. Aanwezigheid van algemene broedvogels kan daarom niet op voorhand worden uitgesloten.</p>	Aanwezigheid van algemene broedvogels kan niet worden uitgesloten.
Broedvogels (nestplaats jaarrond beschermd)	<p>Binnen het plangebied zijn geen recente waarnemingen bekend van broedvogels met jaarrond beschermd nestplaats (NDFF).</p> <p>Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten met jaarrond beschermd nesten aangetroffen.</p>	Aanwezigheid van jaarrond beschermd nesten is uitgesloten
Grondgebonden zoogdieren	<p>Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn recentelijk waarnemingen bekend van haas en ree (NDFF). Er is één waarneming bekend in de laatste vijf jaar van de das ten westen van de N373 Asserstraat op circa 1 kilometer afstand van het plangebied.</p> <p>Tijdens het veldbezoek zijn sporen gevonden van reeën. Het plangebied en de verdere omgeving biedt geschikt habitat voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren als ree, haas en muisachtigen. Er zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van dassen in het plangebied. De das kan mogelijk gebruik maken van het plangebied als foerageergebied.</p>	<p>Aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren kan niet worden uitgesloten.</p> <p>De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de das is uitgesloten. Gebruik van het plangebied als foerageergebied door de das kan niet worden uitgesloten.</p>

Soortgroep	Bureauonderzoek en veldbezoek	Conclusie
Vleermuizen	<p>In het plangebied zijn geen recente waarnemingen bekend van vleermuizen (NDFF). Enkel 600 meter ten westen van het plangebied is een waarneming gedaan van een dode gewone dwergvleermuis.</p> <p>Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van sporen van vleermuizen. De oostelijke houtsingel en het noordelijke bosgebied en paardenweitje kunnen potentieel wel als verblijfplaats, vliegroute en foerageergebieden dienen voor verscheidene soorten maar deze blijven behouden en vallen buiten het plangebied.</p>	Aanwezigheid van vleermuizen kan worden uitgesloten.
Amfibieën	<p>In de omgeving van het plangebied zijn recente waarnemingen bekend van heikikker, bruine kikker en poelkikker (NDFF). Deze bevinden zich allen buiten het plangebied in de aangrenzende bospercelen. Uit de verspreidingsgegevens (RAVON) dat het plangebied binnen het verspreidingsgebied ligt van algemene amfibieën als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.</p> <p>Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde amfibieën. De aanliggende watergangen vallen in de zomer droog en bieden geen geschikte vaste verblijfplaats voor amfibieën. Wel kunnen, met name in de randen van de percelen, sporadisch algemene amfibieën als bruine kikker aanwezig zijn.</p>	Aanwezigheid van algemene amfibieën kan niet worden uitgesloten.
Reptielen	<p>In de omgeving van het plangebied zijn geen recente waarnemingen bekend van reptielen (NDFF).</p> <p>Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van reptielen. Binnen het plangebied bevindt zich geen geschikt biotoop. Aanwezigheid van reptielen is uitgesloten.</p>	Aanwezigheid van reptielen is uitgesloten.
Vissen	Er zijn geen recente waarnemingen bekend van beschermde vissen in de omgeving van het plangebied (NDFF). Verder is aanwezigheid van beschermde vissen uitgesloten door afwezigheid van open water in het plangebied.	Aanwezigheid van vissen is uitgesloten.
Ongewervelden	<p>In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van de beschermde ongewervelden (NDFF).</p> <p>Omstandigheden waar beschermde ongewervelden kunnen voorkomen als droge graslanden, zeeduinen, heiden, lage pioniersvegetaties, kapvlakten en schrale zomen langs bosranden (Vlinderstichting), zijn verder niet aanwezig binnen het plangebied. Door het gebrek aan geschikte vegetatie in het plangebied zijn beschermde ongewervelden uitgesloten.</p>	Aanwezigheid van ongewervelden is uitgesloten.

3.3.3 Effectbeschrijving- en beoordeling

Hieronder is per mogelijk voorkomende relevante soortgroep een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

Soort(groep)	Beschrijving effecten
Algemene broedvogels (nestplaats gedurende broedperiode beschermd)	Als de werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden (indicatief van half maart tot en met half juli), is er mogelijk sprake van het vernielen van nesten en broedsels en doden van jonge vogels. → Mogelijk negatief effect
Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Door de voorgenomen werkzaamheden verdwijnen mogelijk aanwezige voortplantings- en rustplaatsen. Als grondgebonden zoogdieren en amfibieën aanwezig zijn, dan is het ook mogelijk dat individuen gedood worden. → Negatief effect

3.3.4 Toetsing

3.3.4.1 Beschermingscategorie relevante soortgroepen

Er is bij de verdere toetsing onderscheid gemaakt in de beschermingscategorieën zoals deze in de Wnb worden aangehouden, zie Tabel 4. De Provincie Drenthe heeft vrijstelling gegeven voor de algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën (zie Tabel 6 in Bijlage A). Hierdoor zijn overtredingen van verbodsbepalingen van de Wnb als gevolg van vernieling van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen uitgesloten. Deze zijn in onderstaande toetsing daarom verder niet aan de orde. Het is voor deze soorten wel van belang dat de zorgplicht in acht wordt genomen.

Tabel 4: Beschermingscategorie van de relevante soorten.

Beschermingscategorie	Soort(groep)
Vogelrichtlijnsoorten	Algemene broedvogels (nestplaats gedurende broedperiode beschermd)
Habitatrichtlijnsoorten	Niet van toepassing
Andere soorten	Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën (vrijstelling)

3.3.4.2 Overtreding verbodsbepalingen

In de onderstaande tabel is per soortgroep op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb mogelijk worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in paragraaf 3.3.5.1.

Vogelrichtlijnsoorten artikel 3.1

Tabel 5: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Gevolg van
Algemene broedvogels (nestplaats gedurende broedperiode beschermd)	X	X		X	Werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling van het gebied als zonnepark.

Het is verboden om:

Lid 1: te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;

Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben;

Lid 4: opzettelijk te verstoren;

Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

De planning van de werkzaamheden staat nog niet vast. Daarom is in de deze quickscan uitgegaan van een jaarronde planning. Effecten op broedvogels waarvan de nestplaats gedurende broedperiode zijn beschermd, zijn daardoor niet uitgesloten. Door de ontwikkeling van het plangebied als zonnepark kunnen mogelijk aanwezige individuen worden verstoord of gedood en nestplaatsen worden beschadigd. Hierdoor is mogelijk sprake van overtreding van lid 1, lid 2 en lid 4 van artikel 3.1 (zie Tabel 5). Als blijkt dat de planning buiten het indicatieve broedseizoen is, zijn effecten op broedvogels waarvan de nestplaats gedurende broedperiode zijn beschermd wel uitgesloten en is overtreding van artikel 3.1 niet aan de orde.

3.3.5 Conclusie, mitigerende maatregelen en zorgplicht

Uit voorgaande paragrafen volgt dat beschermde soorten in het kader van de Wnb (mogelijk) binnen het plangebied voorkomen en effecten hierop niet op voorhand zijn uit te sluiten. In deze paragraaf zijn de noodzakelijke mitigerende maatregelen beschreven die noodzakelijk zijn om overtreding van de wettelijke verbodsbepalingen te voorkomen. Het toepassen van deze maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is niet vrijblijvend. Verder zijn ook nadere maatregelen noodzakelijk om tegemoet te komen aan de zorgplicht. Indien aan deze maatregelen wordt voldaan is er geen sprake van overtreding van de wet en zijn verdere vervolgstappen niet noodzakelijk.

3.3.5.1 Mitigerende maatregelen

Maatregelen ten behoeve van algemene broedvogels

- Voorkom altijd schade aan broedvogels. Werk buiten het indicatieve broedseizoen (buiten half maart-half juli).
- Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden.
- Indien werkzaamheden starten binnen het broedseizoen, dient voorafgaand aan de werkzaamheden door een deskundig ecoloog onderzocht te worden of broedende vogels ter plaatse aanwezig zijn. Als hierbij broedvogels worden aangetroffen, dient in een nadere toetsing nagegaan te worden of er verbodsbepalingen overtreden worden, er eventueel ontheffing aangevraagd dient te worden of werkzaamheden uitgesteld moeten worden.

3.3.5.2 Zorgplicht

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Dit betekent dat zorgvuldig met aanwezige planten en dieren moet worden omgegaan. Daarom moeten de volgende maatregelen genomen worden:

- Zorg tijdens de werkzaamheden dat soorten niet ingesloten raken: werk zoveel mogelijk in één richting zodat soorten kunnen vluchten.
- Het materieel moet zorgvuldig en deskundig worden gebruikt, zodat geen onnodige schade wordt veroorzaakt of onnodige verstoring van flora en fauna optreedt.

4 NATUURBEHEERPLAN 2021

4.1 Methode

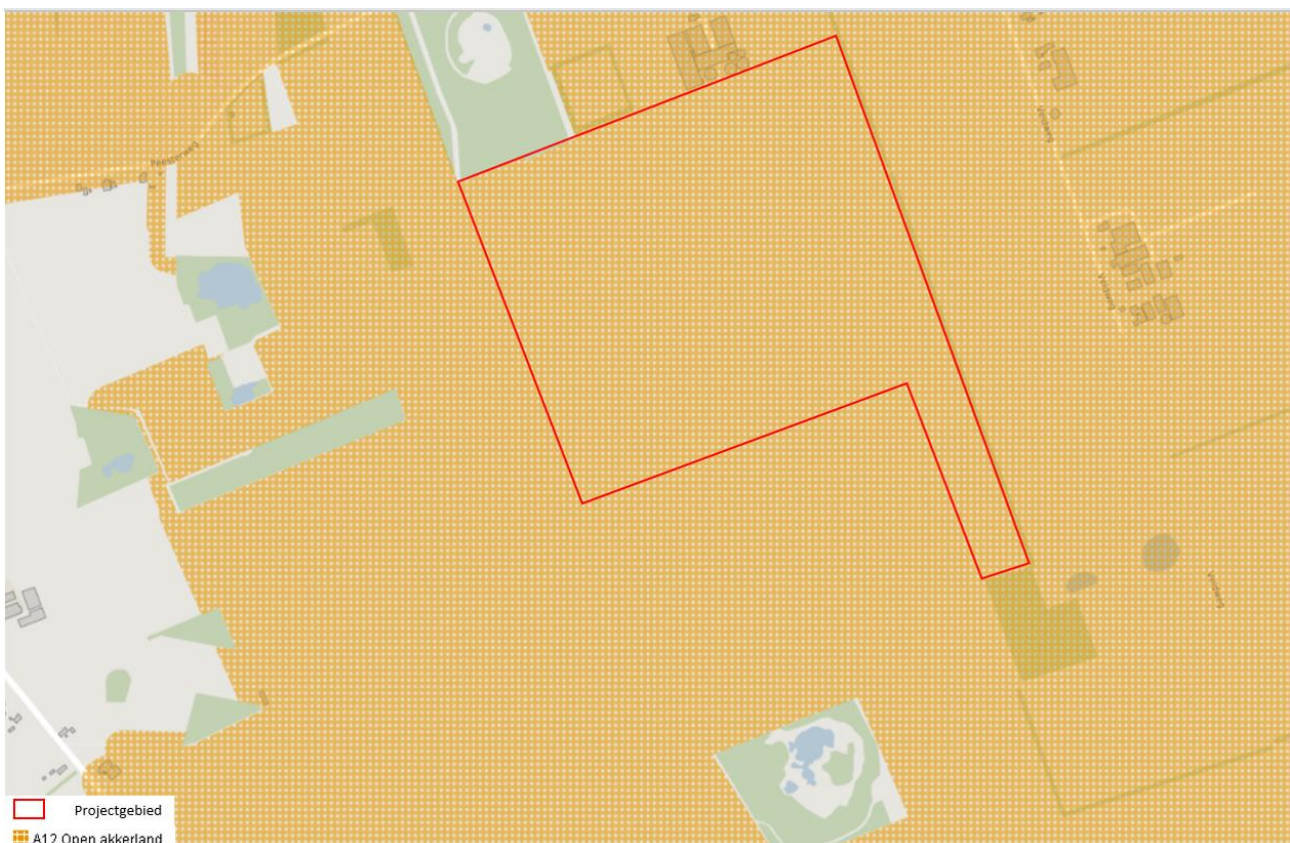
Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurbeheerplan 2021 (NBP) en de aard van het voornemen, is door bureaustudie en tijdens het veldbezoek bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van gegevens van het Geoportaal van de Provincie Drenthe.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 16 december door [REDACTED], ecooloog van Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren zonnig, windkracht 2 en circa 10°C.

4.2 Ligging

Het plangebied maakt onderdeel uit van het NBP, en kenmerkt zich als A12 open akkerland (Figuur 4). Open akkerland bestaat uit landschappen met overwegend bouwland waarin wordt voldaan aan de eisen die akkersoorten stellen. Het is niet bekend of het gebied onder het beheertype voor broedende akkervogels en/of overwinterende akkervogels valt.

Figuur 4: Ligging plangebied (rode contour) ten opzicht van A12 Open akkerland (Geoportaal Provincie Drenthe).

4.3 Effecten

De ontwikkeling van het plangebied tot zonnepark leidt tot een wezenlijke aantasting van het aanwezige open akkerland. Hierbij vindt ruimtebeslag plaats en het open akkerland. In het ontwerp van het toekomstig zonnepark wordt wel ruimte gemaakt voor natuurlijk waarden, waardoor er in de nieuwe situatie wel sprake zou zijn van een betere aansluiting met het aanliggende Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het verlies van open akkerland wordt echter niet binnen het plangebied gecompenseerd.

4.4 Conclusie

De ontwikkeling leidt tot het verlies van areaal van aangewezen open akkerland. Er wordt wel ruimte gemaakt voor natuurlijke waarden in de nieuwe situatie waarmee een betere aansluiting plaatsvindt tussen het aanliggende NNN.

5 CONCLUSIE EN VERVOLGSTAPPEN

Natura 2000-gebied Norgerholt en Fochteloërveen

Het projectgebied bevindt zich op circa 1,5 kilometer van het Natura 2000-gebied Norgerholt en op 3 kilometer van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen. Er is geen sprake van ruimtebeslag en gezien de afstand tot het gebied en de enkel aangewezen habitattypen zijn effecten tijdens de aanlegfase als gevolg van visuele verstoring en geluid uitgesloten.

Gezien de ligging in zeer intensief beheerde agrarische omgeving en de beperkte omvang van het plangebied binnen het foerageergebied van de toendrarietgans kan gesteld worden dat de realisatie van het zonnepark niet leidt tot een significante afname van foerageergebied. Er zijn geen andere habitatsoorten, broedvogel en niet-broedvogel soorten bekend binnen het plangebied.

De additionele stikstofdepositie tijdens de aanlegfase is tijdelijk maar kan niet op voorhand uitgesloten worden met het oog de aard van de ontwikkeling, afstand tot beide Natura 2000-gebieden en de aanwezigheid van stikstof gevoelige habitattypen. Om in te zien of er sprake kan zijn van een vergunningsplichtige situatie als gevolg van deze additionele stikstofdepositie tijdens de aanlegfase is een Aerius-berekening noodzakelijk.

Na de aanlegfase is het plangebied van intensief beheerde landbouwgrond omgezet naar een zonnepark met ruimte voor natuurlijke waarden waardoor de atmosferische depositie in de gebruiksfase naar verwachting lager is.

Beschermde soorten

Op basis van de uitgevoerde quickscan, kan de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied niet worden uitgesloten. Door de voorgenumen werkzaamheden is mogelijk sprake van:

- overtreding van lid 1, lid 2 en lid 4 van artikel 3.1 (algemene broedvogels en broedvogels met jaarrond beschermde nesten);

Het is daarom noodzakelijk om mitigerende maatregelen voor algemene broedvogels en maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht te treffen zoals beschreven in paragraaf 3.3.5. Indien deze maatregelen in acht worden genomen, is het niet noodzakelijk aanvullend onderzoek naar algemene in het kader van de soortbescherming van de Wnb uit te voeren of ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen voor algemene broedvogels aan te vragen.

Natuurbeheerplan 2021

De ontwikkeling leidt tot het verlies van areaal van aangewezen open akkerland. Er wordt wel ruimte gemaakt voor natuurlijke waarden in de nieuwe situatie waarmee een betere aansluiting plaatsvindt tussen het aanliggende NNN.

6 BRONNEN

Literatuur

Provincie Drenthe, (2016a). Beheerplan Norgerholt. Toekomst voor eeuwenoud bos,
https://www.bij12.nl/assets/nw16061502-beheerplan_n2000_norgerholt_lr.pdf

Provincie Drenthe, (2016b). Beheerplan Fochteloërveen. Op weg naar een levend hoogveen,
https://www.bij12.nl/assets/n2000-beheerplan_fochteloerveen.pdf

Websites

Verspreidingsatlas, www.verspreidingsatlas.nl Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), www.NDFF.nl

RAVON, www.ravon.nl

Vlinderstichting, <https://www.vlinderstichting.nl/>

Synbiosys, <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

Geoportaal Provincie Drenthe, <https://geo.drenthe.nl/geoportaal/src/?lang=nl&topic=ehs>

BIJLAGE A WETTELIJK KADER WNB

Gebiedsbescherming

Algemeen

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen/ aangemeld. De Europese Unie heeft deze twee richtlijnen vastgesteld die moeten zorg dragen voor de bescherming van de belangrijkste Europese natuurwaarden: de Vogelrichtlijn uit 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992. Hoewel het om twee afzonderlijke richtlijnen gaat, worden ze vanwege hun overeenkomsten vaak in één adem genoemd. Men spreekt dan over de 'Vogel- en Habitatrichtlijn'. De Europese Unie heeft alle Vogel- en Habitatrichtlijngebieden ondergebracht in een samenhangend netwerk 'Natura 2000'.

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden staan de habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en kwalificerende vogelsoorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden centraal.

De wet biedt verschillende instrumenten om deze instandhoudingsdoelstellingen te realiseren:

- Het treffen van instandhoudingsmaatregelen.
- Het treffen van passende maatregelen om te voorkomen dat de kwaliteit van habitats verslechterd of soorten verstoord worden.
- Beoordelingsplicht voor plannen, projecten en andere handelingen die kunnen leiden tot (significante) verslechtering of significante verstoring van Natura 2000-gebieden. Voor projecten en andere handelingen geldt daartoe een vergunningplicht.

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren dat -gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (art 2.7 lid 2). Wanneer het een project betreft dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een gebied, en dat afzonderlijk of in cumulatie significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt de vergunning niet verleend nadat uit een passende beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast (art 2.7 lid 3 onder a en art 2.8 lid 1). Een uitzondering is een project dat een herhaling of voortzetting is van een ander project, of deel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens op inzichten op kan leveren (art 2.8 lid 2).

De vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar worden gebracht, dit geldt ook voor externe werking². Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de ADC-toets) (art 2.8 lid 4).

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (uitgezonderd vogels) op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop de richtlijn van toepassing is. De richtlijn onderscheidt daarbij te beschermen gebieden en te beschermen soorten.

² De nadelige invloed van activiteiten buiten een Natura 2000-gebied op natuurwaarden binnen het Natura 2000-gebied.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn bestaat uit een lijst van zeldzame of bedreigde vogelsoorten. De leefgebieden en belangrijke overwinteringsgebieden voor deze soorten worden aangewezen als speciale beschermingszones (Vogelrichtlijngebieden).

Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1)
- Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2)
- Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3)

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet ([art. 3.10, lid 1 onder a en c](#)).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.1 lid 1](#)), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren ([art. 3.1 lid 2](#)), het rapen of onder zich hebben van eieren ([art. 3.1 lid 3](#)) en het opzettelijk storen van vogels ([art. 3.1 lid 4](#)). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ([art. 3.1 lid 5](#)).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art 3.5 lid 1](#)), het opzettelijk verstoren ([art 3.5 lid 2](#)), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren ([art 3.5 lid 3](#)) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.5 lid 4](#)). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen en vernielen ([art 3.5 lid 5](#)).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen ([art 3.10 lid 1 onder a](#)) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.10 lid 1 onder b](#)). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen ([art 3.10 lid 1 onder c](#)).

Gedragscodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragscode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode ([art. 3.31 lid 1](#)). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- c. een bestendig gebruik;
- d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen ([art 3.3 lid 2-4](#); [3.8 lid 2-5](#), [3.10 lid 2](#)). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie.

De provincie Drenthe heeft uit de lijst van 'andere soorten' diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd, Tabel 6. De zorgplicht is in alle gevallen van toepassing.

Tabel 6: Soorten waarvoor (tijdelijke) vrijstelling geldt in de provincie Drenthe.

Aardbeestien waarvoor (tijdelijke) vrijstelling geldt in de provincie Drenthe		
Zoogdieren	Konijn	Amfibieën
Aardmuis	Ondergrondse woelmuis	Bruine kikker
Bosmuis	Ree	Gewone pad
Bunzing	Rosse woelmuis	Kleine watersalamander
Dwergmuis	Tweekleurige bosspitsmuis	Meerkikker
Dwergspitsmuis	Veldmuis	Middelste groene kikker (of bastaardkikker)
Egel	Vos	
Gewone bosspitsmuis	Wezel	
Haas	Woelrat	
Hermelijn		
Huisspitsmuis		

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor [soorten van de Vogelrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.3 lid 4](#)):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor [soorten van de Habitatrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.8 lid 5](#)):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de **andere beschermde soorten**, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

BIJLAGE B WETTELIJK KADER NNN

Inleiding

In de Nota Ruimte is in het verleden op landelijk niveau het Natuurnetwerk Nederland (destijds de Ecologische Hoofdstructuur genoemd) vastgelegd. De Nota Ruimte en Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid zijn in 2012 vervangen door het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en Structuurvisie Infrastructuur & Ruimte (SVIR). Het NNN bestaat uit verbindingzones en beschermde reservaten en Natura 2000-gebieden. Het doel van het NNN is het vergroten en verbinden van natuurgebieden. Door deze verbindingen vindt uitwisseling plaats van planten en dieren tussen gebieden. Het NNN is begrensd en planologisch vastgelegd. Het beschermingsregime is onder de Wet ruimtelijke ordening vastgelegd in het Barro en werkt via provinciale verordeningen door in gemeentelijke bestemmingsplannen. Met ingang van 1 oktober 2012 is het NNN juridisch geborgd in titel 2.10 van het Barro. In art. 3.34 van de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (hierna: POV) geeft de provincie gehoor aan de verplichtingen die op rijksniveau zijn gesteld.

Ligging NNN

De NNN-gebieden staan vastgelegd en weergegeven op kaart D3 van de verordening.

Beschermingsregime

Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden aangeduid als NNN voorziet niet in een wijziging van bestemmingen en regels, indien die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN aantasten (art. 3.34, eerste lid sub b verordening).

Nee, tenzij

Een ruimtelijk plan kan voorzien in nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten wanneer er sprake is van (art. 3.35, eerste lid verordening);

- a. groot maatschappelijk belang,
- b. er geen reële andere mogelijkheden zijn, en
- c. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

Tot “groot maatschappelijk belang” wordt volgens de toelichting van de verordening in ieder geval de veiligheid, de drinkwatervoorziening, de plaatsing van installaties voor de winning, opslag of transport van aardgas of de plaatsing van installaties voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie gerekend.

Compensatie

De compensatie mag niet leiden tot verlies van oppervlakte, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke waarden en kenmerken. De voorwaarden voor compensatie zijn (art. 3.35, eerste lid sub c verordening):

- compensatie in het NNN wanneer deze gronden beleidsmatig niet zijn aangeduid als natuur, inclusief nieuwe natuur;
- compensatie aansluitend aan of, als dat niet mogelijk is, nabij het NNN;
- compensatie door realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden of fysieke compensatie op afstand van het gebied, wanneer fysieke compensatie aansluitend of nabij het gebied niet mogelijk is;

- op financiële wijze, wanneer fysieke en kwalitatieve compensatie niet mogelijk is (zie 'Spelregels EHS' voor de exacte getallen).

Aanvullend vereist het beleidsstuk "spelregels EHS" dat het tijdstip van het besluit over de ingreep ook het tijdstip is waarop besloten wordt over de aard, wijze, en het tijdstip van mitigatie en compensatie.

Volgens de toelichting van de verordening zijn de Spelregels EHS van toepassing verklaard.

In aanvulling van bovenstaande compensatie kan het ruimtelijk plan hier alleen in voorzien indien in het ruimtelijk plan wordt opgenomen op welke wijze schade aan het NNN zoveel mogelijk wordt voorkomen en de eventuele resterende schade wordt gecompenseerd. Daarbij moet in het ruimtelijk plan beschreven worden hoe het plan ervoor zorgt dat de compensatie niet leidt tot verlies van areaal, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke waarden en kenmerken en de wijze waarop die compensatie duurzaam verzekerd is (art. 3.35, eerste en tweede lid verordening).

Saldobenadering

Een ruimtelijk plan kan toch een activiteit of een combinatie van activiteiten mogelijk maken. Dit is mogelijk wanneer uit een gebiedsvisie blijkt dat de activiteit of combinatie van activiteiten mede tot doel heeft de kwaliteit of kwantiteit van het Natuurnetwerk Nederland per saldo te verbeteren. Dit is mogelijk wanneer (art. 3.35, derde lid verordening):

- a. de kwaliteit van het NNN verbetert, waarbij de oppervlakte niet zal afnemen;
- b. het areaal van het NNN wordt vergroot, ter compensatie van het gebied dat door de ontwikkeling verloren gaat, indien daarmee een beter functionerend NNN ontstaat, en;
- c. in dat ruimtelijk plan verantwoord wordt waaruit de aard, wijze en het tijdstip van realisatie van de kwaliteits- of kwantiteitswinst bestaat.

Volgens de toelichting van de verordening zijn de Spelregels EHS van toepassing verklaard.

Herbegrenzing

GS kunnen de begrenzing van de NNN-gebieden wijzigen, wanneer deze een verbetering van de samenhang of planologische inpassing van het NNN met zich meebrengt, ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling of wanneer er sprake is van het 'Nee, tenzij' principe. Wanneer GS overgaat tot herbegrenzing moeten de wezenlijke kenmerken en waarden worden behouden en de oppervlakte van het NNN ten minste gelijk blijven (art. 3.34, derde en vierde lid verordening).

Externe werking

De NNN-bepalingen van de verordening bevatten geen externe werking. Dit betekent dat wanneer er buiten het NNN ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden, deze niet getoetst worden aan de betreffende bepalingen van de verordening.

COLOFON

QUICKSCAN NATUURWETGEVING
ONTWIKKELING ZONNEPARK LOCATIE ZUIDVELDE

KLANT
Astronergy

AUTEUR
[REDACTED]

PROJECTNUMMER
C05057.000200

ONZE REFERENTIE
D10023505:15

DATUM
10 mei 2021

STATUS
Concept

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 220
3800 AE Amersfoort
Nederland
+31 (0)88 4261261

www.arcadis.com